

Počty zemřelých dle kapitol a skupin příčin úmrtí, kraje a věkové kategorie

VERZE 2025-02.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Michaela Havlíčková ¹ , Hana Davidová ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Šárka Daňková ¹ , Marek Lichter ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	21. 2. 2024
Datum poslední aktualizace:	15. 9. 2025
Datum schválení pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	21. 3. 2024
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	10. 5. 2024
Typ výstupu:	Datový souhrn
ID výstupu:	NR-06-05
Klíčová slova:	LPZ, List o prohlídce zemřelého, Databáze zemřelých, zemřelí, základní příčina úmrtí, kapitola MKN-10, skupina MKN-10
EuroVoc:	NT1 úmrtnost
Citace:	Havlíčková M., Davidová H., Jarkovský J., Daňková Š., Lichter M., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Počty zemřelých dle kapitol a skupin příčin úmrtí, kraje a věkové kategorie. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2024 [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/1938-zemreli-skupiny-pricin-umrti-vekove-kategorie-datovy-souhrn . ISSN 2695-0340.
Datový souhrn dostupný na:	https://www.nzip.cz/data/1938-zemreli-skupiny-pricin-umrti-vekove-kategorie-datovy-souhrn
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datového souhrnu

1.1 Primární cíl

Report přináší údaje o počtu zemřelých dle vybraných skupin základních příčin smrti v České republice a v krajích ČR od roku 1994, a to na základě evidence úmrtí Českého statistického úřadu. Data jsou stratifikována dle roku, věkové kategorie a skupin základní příčiny úmrtí. Výsledky jsou vyjádřeny v absolutních počtech zemřelých, v přepočtech na 100 000 obyvatel a v procentech z celkového počtu zemřelých.

1.2 Základní informace

Cílem reportu je přinést základní přehled vývoje počtu zemřelých a úmrtnosti v ČR od roku 1994 do současnosti, v členění na věkové kategorie a kraje ČR, a to pro jednotlivé skupiny základní příčiny úmrtí. Datový souhrn obsahuje list se seznamem skupin onemocnění a MKN-10 kódů diagnóz, které jim náleží. K přepočtu na 100 000 obyvatel byly použity počty obyvatel platné vždy k 1. 7. daného roku.

1.3 Interpretace, informační hodnota a případné limity

Absolutní počty zemřelých přináší základní přehled, jejich interpretace ale může být zkreslena odlišným počtem obyvatel v jednotlivých věkových kategoriích, krajích i letech. Relativní počty na 100 000 obyvatel představují hodnoty porovnatelné napříč věkovými kategoriemi, kraji i roky. Míry úmrtnosti pro populaci celkem (bez členění dle věku) mohou být ovlivněny rozdílnou věkovou strukturou populace v čase i napříč regiony, a tedy ne zcela srovnatelné. Procento z celkového počtu zemřelých vyjadřuje podíl zemřelých v důsledku dané skupiny onemocnění (na pozici základní příčiny smrti) z celkového počtu zemřelých příslušných dané věkové kategorie, území a roku. Seznam obsahuje obecně vymezené skupiny onemocnění, které jsou využívány nejen pro tabelaci mortality, ale i morbiditu.

Při sčítání souhrnných skupin diagnóz a vnějších příčin nemoci s ostatními kategoriemi je nutné dbát na to, aby nedošlo k duplicitnímu započítání některých úmrtí. Kapitoly MKN-10 většinou shrnují několik skupin. Stejně tak kategorie Zhoubné novotvary (ZN) zahrnuje všechny skupiny zhoubných nádorů. Konkrétní diagnózy náležící jednotlivým kapitolám a skupinám jsou uvedeny na listu "Skupiny MKN-10". Zvláštní pozornost je třeba věnovat také diagnózám kapitoly XX (Vnější příčiny nemoci a úmrtnosti), které se vykazují současně s diagnózami kapitoly XIX (Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin). V důsledku toho je jedno úmrtí započítáno v obou těchto kapitolách.

1.4 Ochrana osobních údajů

Datový souhrn je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.5 Klíčová slova

LPZ, List o prohlídce zemřelého, Databáze zemřelých, zemřelí, základní příčina úmrtí, skupina MKN-10

1.6 Klasifikace dle EuroVoc

NT1 úmrtnost

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně
- Formát datového souhrnu: xlsx
- Velikost: 11,3 MB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datový souhrn je databáze zemřelých. Tato je ošetřena legislativně zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) s účinností od 1. dubna 2012 a novelou vyhlášky č. 364/2015 Sb., kterou se mění vyhláška 297/2012 Sb., o Listu o prohlídce zemřelého, platná od 1. 1. 2016).

4 Obsah datového souhrnu

1. **Stratifikace výstupu – řádky**
 - Stratifikace 1: kraje a ČR
 - Stratifikace 2: věková kategorie
 - Stratifikace 3: kapitola MKN-10
 - Stratifikace 4: skupina MKN-10
2. **Stratifikace výstupu – sloupce**
 - Stratifikace 1: roky
3. **Číselné vyjádření ve výstupu**
 - List 1: absolutní počty zemřelých
 - List 2: počty zemřelých na 100 000 obyvatel
 - List 3: procentuální zastoupení v rámci zemřelých

Datový souhrn obsahuje také list se seznamem skupin onemocnění a MKN-10 kódů diagnóz, které jim náleží.